

[5]

№ 464

STAN PLEBANI ŻEJMEŃSKIEJ PRZEZEMNIE,
KSIĘDZA JÓZEFA JANA ZABIELSKIEGO,
KANONIKA INFLANTSKIEGO, DZIEKANA
WIŁKOMIERSKIEGO, PLEBANA ŻEJMEŃSKIEGO,
SPORZĄDZONY W ROKU 1783 DNIA 19 LISTOPADA

KOŚCIÓŁ

Żejmeński kościół niewiadomo od kogo fundowany, tylko z niektórych dochodzimy wiadomości, że kalwini przedtem trzymali ten kościół, a w roku 1631 mca aprila 28 dnia jmc ksiądz Marek Opipulewicz pleban skorulski, za dyspozycją zwierzchności odebrawszy ten kościół, katolickie wprowadził nabożeństwo. Który zaś potym trzymał pleban, nie masz wiadomości, jak tylko nastąpił na tę plebanią jmc ks. Andrzej Medeksza kanonik smoleński. A widząc kościół bardzo stary, w roku 1720 swoim postawił sumptem nowy i niewielki, który dotychczas utrzymuje się przy opatrzeniu. Jest on drewniany na podmurowaniu. Ściany mający dobre, tarciami wkoło opierzony, gontami kryty. Sufit tarcie dobry. Podłoga takż z desek dobra. Wieży dwie na facjacie dobre, drzwi dwoje na zawiasach żelaznych, opatrzone zamkami dobrymi. Zakrystia mała, drzwi w niej dwoje na żelaznych krukach i zawiasach, z zamkami wewnętrznymi. Szafa dobra z szufladami na aparaty. Okna w zakrystii dwa małe z kratami żelaznymi. W kościele samym okien ośm. Wszystkie dobre i całe. Ten kościół konsekrowany w roku 1780 mca julii dnia 25 przez jaśnie wielmożnego jmc księdza Józefa Kazimierza z Korwina Kossakowskiego biskupa cynentskiego, a terażniejszego inflantskiego, pod tytułem Narodzenia Najświętszej Panny Marii. Aniwersarz dedykacji odprawuie się w niedzielę szóstą po Zielonych Świątkach. Obrazu cudownego nie ma. Konkurs ludzi jest znaczny. Obligacji, oprócz parafialnych niedzielnych i świątecznych, nie masz innych. Odpusty 3 się odprawują: jeden na Zielone Świątki klęczenia godzin 40, drugi w niedzielę szóstą po Zielonych Świątkach, trzeci na Narodzenie Najświętszej Panny Marii, przy znacznym konkursie ludzi.

Ołtarzów w tymże kościele 3. Ołtarz wielki snycerskiej roboty, malowany, poźlocisty, w nim obraz Najświętszej Panny w sukience srebrnej. Cyborium alias tabernaculum, gdzie się konserwuje Venerabile, snycerskiej roboty,

malowane i pozłacane, z zamkiem wewnętrznym francuskim, z boków którego dwa lusterka arkuszowe.

Ołtarz a parte Epistolae w załamaniu kościoła Opatrzności Boskiej snycerskiej roboty, malowany, pozłacany. [l. 31v]

Ołtarz a parte Evangelii w załamaniu kościoła Ś. Antoniego snycerskiej roboty, malowany i pozłacany.

Ołtarzyk noszący się snycerskiej roboty, na którym korona srebrna i sukienki srebrne z obu stron. Drugi ołtarzyk noszący się stary.

Ławki w kościele z obu stron nowe, malowane orzechową farbą. Konfesjonały trzy roboty stolarskiej, dwa malowane, jeden zaś nie. Katederka jedna nowa, woskowana. Ambona nowa, stolarskiej roboty, różnym drzewem wysadzana, malowana, miejscami pozłacana. Chór dobry, na nim pozytywek szkatulny, sześć głosów mający, dobry. Baptisterium za kratą przy wielkim ołtarzu ad latus postawione decenter, lub prostej roboty, pomalowane, zamczyste.

SPRZĘT KOŚCIELNY

Sukienka w ołtarzu wielkim srebrna z koroną miejscami pozłacaną.

Lilia niewielka srebrna i kwiatek srebrny niewielki u tegoż ołtarza.

Monstrancja w promieniach z melchizedechem, srebrna, miejscami pozłacana, ważąca grzywien 10.

Kielichów trzy, z których dwa intus, a trzeci cały pozłacany, ważących grzywien 6 i łotów 10.

Patyn cztery, dwie wielkie, a dwie małe, z jednej tyle strony pozłacane, ważą grzywnę 1 łotów 9.

Puszka w cyborium srebrna średnia, intus pozłacana tyło, waży grzywien 4.

Pacyfikał srebrny, w nim relikwia drzewa Krzyża Świętego wprawiona, waży grzywien 3 łotów 12.

Krzyż srebrny, waży grzywien 2 łotów 15.

Ampulek srebrnych para jedna, waży łotów 15 i pół.

Tabliczek srebrnych na wielkim ołtarzu wiszących 5, ważą łotów 14.

Koron dwie srebrnych złączonych w ołtarzu Ś. Antoniego.

Pasek srebrny, lilia srebrna i sandaliki srebrne u tegoż ołtarza.

Korona srebrna jedna w ołtarzu Opatrzności Boskiej. Druga korona nad Ś. Andrzejem u tegoż ołtarza.

Antepedium srebrne w wielkim ołtarzu valoris z robotą złotych polskich 2000.

Perł sznurów 7, dwa większe, a pięć małych.

Koralów sznurów 7.

- Portatylów do ołtarzów 3.
 Ampulek cynowych par 3. Taca cynowa do nich 1.
 Łotka cynowa jedna.
 Vascula cynowe pro oleis sacris 2.
 Lichtarzów cynowych większych par 5.
 Lichtarzów cynowych małych par 2.
 Krzyż cynowy jeden.
 Trybularz mosiężny małej 1.
 Kociołek mosiężny na wodę święconą 1.
 Kociołek miedziany na wodę chrzestną, wewnątrz pobielany 1.
 Obrazków na blasie miedzianej malowanych małych 5.
 Zegar nowy niewielki bijący 1. [l. 32]
 Ornatów białych sztofowych nowych 3, z stułą i manipularzem, z złotymi galonami.
 Ornaty dwa niebieskie sztofowe, nowe, także kwiaty i galony.
 Ornaty dwa fioletowe nowe, jeden [z] złotymi galonami, drugi bez galonów. Te ornaty stuły i manipularza podobnego nie mają.
 Ornaty trzy białe z galonami, codzienne, z stułą i manipularzem.
 Ornaty cztery czerwone adamaszkowe, dwa z galonami, kitajczane, dwa bez galonów. Stuły i manipularze do tych czerwonych 3.
 Ornaty zielone dwa codzienne, z stułą i manipularzem 1.
 Ornat 1 niebieski kitajczany z galonami, z stułą i manipularzem.
 Ornaty żałobne trzy nowe z galonami, z stułą i manipularzem.
 Kapy kitajkowe świetne dwie.
 Kapa żałobna jedna.
 Kapa nowa atlasowa biała w kwiatkach złotych i srebrnych, z galonami złotymi.
 Bursy dwie do chorych.
 Zasłonek nowych adamaszkowych, alias atlasowe, w kwiatkach, jako u wielkiego ołtarza, tak i u Ś. Antoniego, par dwie.
 Antepedia różnego koloru 5.
 Baldachim nowy jeden.
 Alb szwabskich i tkackich z korunkami i bez koronek 15.
 Komż płótna holenderskiego 4.
 Komż starych różnych 14.
 Towalni różnych tkackich, dobrych i starych, sztuk 38.
 Towalni muślinowych, srebrem i jedwabiem wyszywanych, sztuk 3.
 Ręczników różnych 10.
 Humerałów wszystkich, nowych i starych, 18.
 Korporałów dobrych 12. Puryfikaterzów dobrych 20.
 Birety nowe 4.

Mszał nowy 1. Mszałów starych 3.
 Mszalik rekwiálny nowy 1. Mszalików rekwiálnych starych 2.
 Agenda wielka dobra 1.
 Agendka mała nowa 1. Agendek małych starych 2.
 Ewangeliczka polska z litewskim stara 1.
 Chorągwi polnych 2. Jedna karmazynowa kitajkowa, złote szlamy. Druga
 niebieska kitajkowa.
 Procesja karmazynowa adamaszkowa, frędzla jedwabne i kutasy.
 Procesji 3 materii nazywającej się kamałajka, frędzle do nich superfinowe.
 Proporce dwa małe kamlotowe pół karmazynowe.
 Procesji niebieskich starych 2.
 Procesja żałobna 1.
 Lampa we dnie i nocy ustawnie się pali.
 Cmentarz oparkaniony ostrokołem dębowym i zamykany.
 Dzwonnica nowa opierzona deskami, gontami kryta, w niej dzwon wielki 1,
 małych 2. Na wieży kościelnej w kopule dzwonek mały, alias sygnaturka, przy
 zakrystii dzwonek wiszący 1. Przy ołtarzach [l. 32v] dzwonek małych 3.

SZPITAL

Dom szpitalny postawiony przez jks. plebana bez żadnego funduszu,
 w którym mieszka zakrystian z żoną, i bab 3, i dziad 1 w izbie. Żyją zaś z
 jałmużny kościelnej i temuż kościołowi usługują.

PLEBAN

Nazwiskiem jks. Józef Zabielski, kanonik inflantski, dziekan wiłkomierski,
 lat mający 60, z powiatu wiłkomierskiego. Posyduje od roku 1759.
 Wyświęcony w roku 1749 na prowizją jks. Ludwika Oscik Żuka plebana i
 dziekana wiłkomierskiego. Edukował się in Monte Salvatoris w Wilnie. Oprócz
 tego innego beneficium nie ma. Prezentowany od wjp. Dominika Medekszy
 podkomorzego powiatu kowieńskiego i od wjp. Marianny Kossakowskiej
 sędziny ziemskiej powiatu kowieńskiego, i takowa prezenta nie była
 kwestjonowana. Komendarza ma rocznego jks. karmelity trzewiczkowego z
 woli jks. prowincjała, mającego lat 33, zdatnego do posług kościoła, mówienia
 kazań i nauk. Pensji daje się na rok czerwonych złotych 14.

BRACTWA

Bractwo wprowadzone przez jks. plebana terażniejszego Opatrzności
 Boskiej w roku 1773. Dochodów nie ma pewnych, tyle z kwesty co zbiorą

nikczemnej, obraca one na ołtarz bracki za wiadomością jmci księdza plebana; ma swoich urzędników.

Lichtarzów cynowych brackich dużych par 3.

Lichtarzyków cynowych para 1.

Lichtarzyków mosiężnych para 1.

Krzyż cynowy 1.

Kotły brackie miedziane, za które dali talarów bitych 30.

Dom bracki, to jest izba z komorą, w której izbie okien 3, czwarte okienko małe, w komorze zaś okno 1. Na przeciwko przez sień piekarnia z komorą. Dach słomą pod łopata kryty.

Uroczystości ma na niedzielę szóstą po Zielonych Świątkach i 4 kwartały na Ś. Maryją Magdalenę, na Ś. Szymon, na Trzy Króle i trzeciego dnia Wielkanocy z odpustami za indultem rzymskim ab officio aprobowanym.

ZAKONNICY

Zakonników żadnych nie ma w tej parafii.

PLEBANIA

Od kościoła na kroków 100 stoi rum drewniany, gontami kryty, w którym rumie są sieni dwoje, z pierwszych sieni po lewej stronie izba duża z papierowym obiciem i lamperią w koło malowaną niebiesko, z piecem kafowym dużym i kominkiem przy nim. Okna 4 z futrowaniem malowanym, w drzewo sprawne, we czterech każde kwaterach, na zawiasach żelaznych z klamkami i kruczkami. Podłoga dobra z desek stolarskiej roboty. Z boku alkierz z obiciem tkanym, z jednym oknem, podłoga z desek. Przy tym alkierzu spiżarenek dwie po jednym oknie mające. Drzwi czworo malowanych niebiesko z futrowaniem i z zamkami dobrymi wewnętrznymi. Z tejże sieni komenda z piecem zielonym, z oknem jednym dużym w drzewo sprawnym, podłoga z desek, drzwi z zamkiem wewnętrznym. W sieni komin przez dach wyprowadzony, [l. 33] do którego komina dwa pieca schodzą się: jeden z izby wielkiej, drugi z komendy. W tymże rumie sień druga w tyle, z której po lewej stronie piekarnia duża z piecem piekarnianym, przy niej komora do mlewa. Drzwi jak do piekarni, tak do komory na zawiasach i zaszczepekach żelaznych. W tejże sieni po prawej stronie wschody do sklepu, który pod komendą jest murowany niewielki. W końcu zaś onej komin kuchenny wyprowadzony przez dach, do którego dym schodzi się z piekarni i izby czeladnej, przy którym kominie w tejże sieni izba czeladna z dwoma oknami szklanymi w drzewo sprawnymi, z piecem z kaflów zielonych. Przy tej izbie komora z dwoma oknami szklanymi dużymi w drzewo sprawnymi. Drzwi

do izby i komory na zawiasach żelaznych, do drzwi komornych zamek wewnętrzny.

Na dziedzińcu przed rumem z jednej i z drugiej strony świrny dwa dobre z zasiekami, drzwi do nich na zawiasach żelaznych z zamkami wewnętrznymi, oba słomą kryte pod łopata. W tyle za rumem świronek niewielki z drzwiami na zawiasach żelaznych i zaszczipką żelazną, za nim chlewek mały, słomą kryte.

Opodal za świronkiem warzywnia, to jest piekarnia duża, do której drzwi na zawiasach żelaznych, przy niej sień duża, z drzwiami na zawiasach i zaszczipki żelazne, słomą kryta. W końcu warzywni na dole lodownia duża, do ziemi zrąb dębowy opuszczony, na lodowni per modum świrna postawiony. Drzwi jak do lodowni, tak do tego świrna na zawiasach i zaszczipkach żelaznych; takż słomą kryta. Za tąż lodownią o kroków 30 na dole browar duży i dobry z łaźnią, słomą kryty, do niego drzwi podwójne, na zawiasach żelaznych, po koniec którego chlew dla świń ze dwoma drzwiami na biegunach, słomą kryty, w końcu którego ogród warzywny ogrodzony.

Gumno duże opodal z osiecią dobrą i drzwiami podwójnymi na biegunach, słomą kryte. Od niego opodal odryn trzy w jednej linii dobrych, z drzwiami na biegunach i zaszczipkami żelaznymi. Chlewy na wszelkie bydło w kwadrat stawione dobre, wszystkie słomą kryte. Stajenka niewielka z przeorynami, drzwi do nich na zawiasach żelaznych i zaszczipka żelazna. Druga stajnia duża, z podwójnymi drzwiami na biegunach, słomą kryta.

Studnia duża w końcu rumu, przy niej kołowrót do ciągnięcia wody z dwoma wiadrami okowanymi, z łańcuchem żelaznym od wiadra każdego po sążni dwa, a reszta liny konopianej przy nich. Koło studni na czterech słupach dach gontami kryty. Do wody sążni 12.

Od rumu idąc do kościoła po prawej stronie sadek niewielki, oparkaniony ostrokołem w koło dębowym, w którym znajduje się drzew jabłoniowych rodzajnych w różnym gatunku sztuk 6, oprócz młodych drzewek i szczepów. Gruszek 3. Śliwek węgierskich [l. 33v] drzewek 10. Wkoło sadu wiśniowego drzewa kilkanaście. Po lewej stronie ogródek niewielki idąc do kościoła do siania włoszczyzny i innych potrzeb ogrodowych. Do którego ogrodu drzwi dwoje: jedne z plebanii wchodząc, drugie na cmentarz wychodząc. Obie drzwi na zawiasach żelaznych i klamkach, nad którymi drzwiami na dwóch słupach daszek gontami kryty. Przy tym ogródku wrota wjezne duże w pół otwierające do plebanii w balasach stawione.

Na dziedzińcu w końcu rumu dla ptactwa sadzawka bez ryb.

FOLWARK

Folwarku osobliwego żadnego nie masz przy tej plebanii. Są grunta w szachownicach między gruntami w. jmci pana Adama Medekszy stolnika

powiatu kowieńskiego, zmiany trzy, w jednej zmianie wysiewu pada żyta beczek wileńskich 6, w drugiej zmianie 4, w trzeciej zmianie trzy. Sianożęci w lasach także między łąkami wj. pana stolnika kowieńskiego w różnych miejscach leżące, może się w nich siana ukosić wozów 100. Budynki wyż wymienione są przez terażniejszego j. mci księdza plebana stawione, wszystkie dobre.

Parobków trzyma 3, pastuchów 3, gospodynię i dziewczki 3, furmana 1. Stawów, jezior, borów, lasów nie ma.

Podymnego do skarbu Rzeczypospolitej na obie raty płaci złotych polskich 66 gr. 24.

Subsidii charitativi na obie raty złotych polskich 35.

Młynowego i czopowego nie płaci nic, bo karczm i młynów nie ma.

Do chorego czasem parafianie swoimi końmi dowożą, czasami ksiądz na swoich jeździ.

STAN PODDANYCH

Wieś Maczany. Pięciu mieszkających. O pół mili.

1mo. Kazimierz Abramajtis, żonaty, ma synów 2, córkę 1 i braci swoich dwóch nieżonatych, ma wołów soch 2, krów 4, koni 3.

2do. Krzysztof Czapkowski, żonaty, ma synów 3, córek 4, wołów sochę, krów 4, koni 2.

3tio. Kazimierz Wojniłko, nieżonaty, ma matkę i siostrę, wołów sochę 1, krów 3, koni 2.

4to. Kazimierz Wojniłko, żonaty, ma synów 2, wołów sochę, krów 4, koni 3.

5to. Antoni Sciepanowski, żonaty, ma synów 2, córkę 1 i brata 1, wołów sochę 1, krów 3, koni 2.

Ci ludzie nie są poddani, ale wolni, każdy zaś z nich w każdej zmianie żyta po purów 5 wysiewa.

Wieś Mikszyszki. Czterech mieszkających. O ćwierć mili.

1mo. Józef Ignatowicz, żonaty, ma synów 2, szwagrów dwóch, wołów sochę, krów 2, koni 2.

2do. Józef Stefanowicz, żonaty, ma synów 2, córkę 1, wołów sochę, krowę 1, koni 2. [l. 34]

3tio. Tomasz Pacas, żonaty, ma synów 4, córek 2, wołów sochę 1, krów 3, koni 2.

4to. Jan Czaplński, żonaty, ma synów 2, córek 3, wołów sochę, krów 3, koni 3.

Ci ludzie nie są poddani, ale wolni, każdy z nich w zmianie każdej wysiewa żyta po purów 5.

Z obydwóch wiosek ludzie idą na robotę do plebanii po dwa dni na tydzień po jednemu z koniem lub z wołami. I podymne opłacają, jako się wyżej wyraziło.

W Burniach na końcu okolicy jest chata do plebanii żejmeńskiej należąca, którą trzyma arendą szlachcic Szymon Niekrasz i opłaca arendy rocznej według kontraktu danego talarów bitych 12, podymnego do skarbu złotych polskich 5 i 12 dni robocizny latem.

Druga chata w Swolkieniach okolicy, należąca do plebanii żejmeńskiej. Arenduje Baranowski, szlachcic, i opłaca arendy rocznej talarów bitych 7, podymnego do skarbu złotych polskich 5 i robocizny 12 dni latem z koniem lub wołami.

Zsypu zbożowego nie ma. Podróżczyznę czasami pełnią do Kowna lub Wilna w potrzebie raz w rok.

Juryzdyczne przy kościele.

1mo. Dom per modum szpitala. Izba z komorą, piekarnia takż z komorą, z piecami, oknami, słomą kryty, w którym mieszka zakrystian z żoną, bab 3 i dziad 1, jako się wyżej namieniło.

2do. Dom, izba z komorą, na przeciw piekarnia z komorą, słomą kryty, w tyle ogródek niewielki, w którym mieszka organista z żoną.

3tio. Dom takż, izba z komorą, na przeciw piekarnia z komorą, w tyle ogród niewielki i gumieńko na nim, w którym mieszka szlachcic ubogi z żoną i czasami usługuje w plebanii, niektóre dni na chlebie plebańskim.

4to. Dom, izba z komorą, na przeciw piekarnia z komorą, w tyle ogródek niewielki na warzywy sianie, w którym mieszka ubodzy z żonami i usługują latem w plebanii na chlebie plebańskim.

Karczmy plebania nie ma żadnej.

PARAFIA

Żejmeńska parafia w powiecie kowieńskim będąca graniczy z szatską, kiejdańską, skorulską i wędziagolską. Długa na mil dwie, szeroka na półtorej mili. Od kościoła parafialnego do granicy szatskiej pół mili, do kiejdańskiej półtorej mili, do wędziagolskiej mila, do skorulskiej mila, do siesickiej mila. Kolacja należy do wjp. Adama Medekszy stolnika powiatu kowieńskiego i wjp. Antoniego Kossakowskiego chorążego powiatu kowieńskiego, dotąd nie była wątpliwa. Miasteczka innego prócz Żejm samych nie ma, które całe należy do wjp. Adama Medekszy stolnika powiatu kowieńskiego, w którym znajduje się karczma wielka i dwa domy żydami osadzone, i chat gospodarskich na pańszczyznę do tegoż dworu chodzących jest 19. Dwory są następujące. [l. 34v]

Dwór Żejmy wj. pana Adama Medekszy stolnika powiatu kowieńskiego. Na tymże polu o kilka staj od miasteczka wioski są te. Lepie wioska o pół mili od kościoła parafialnego. Lutkuny pół mili, Staszie o pół mili.

Folwark tegoż pana Mimole, o ćwierć mili od kościoła, i wieś Mimole zaraz przy nim. Zaścianek Budryszki pół ćwierć mili.

Folwark Gabryeliszki o pół mili, wieś Szyrwy także o pół mili.

Dwór Dorbysziszki wjp. Antoniego Kossakowskiego chorążego powiatu kowieńskiego, pół ćwierć mili. Wioski Błowdzie w tejże odległości, Szery wieś tuż przy miasteczku.

Dwór Marciniszki tegoż pana, o pół mili od kościoła. Wioski Wigilowskie o pół mili. Wieś Ruczany o pół mili, wieś Sołomieniszki o pół mili, wieś Darguży o ćwierć mili.

Dwór Połankiesie wjp. Józefa Kończy skarbnika powiatu kowieńskiego, o ćwierć mili. Wioski Skirtele o ćwierć mili, Degucze o ćwierć mili i wieś Szery tuż przy miasteczku. Młynek z ludźmi o pół mili.

Dwór Żejmele wjp. Mikołaja Prozora sędziego ziemskiego powiatu kowieńskiego, o pół mili. Wsie Narownikiszki o pół mili od kościoła, Giecz o pół mili.

Wieś Trakakemie wj. pani Mejsztowiczowej sędziny ziemskiej kowieńskiej, o milę od kościoła.

Wieś Junkucie tejże i wjp. Blinstruba miecznego kowieńskiego, o milę od kościoła.

Wieś Wojewodyszki wjp. Grużewskiego starosty, o milę

Wieś Karaluny wjp. Piotra Zawiszy sędziego ziemskiego kowieńskiego, o pół mili od kościoła. Pusilgie wieś pół mili tegoż.

Wieś Kujgole wjp. Szukszty pisarza ziemskiego upitskiego, o milę od kościoła.

Wieś Staszuny jwj. pana Michała Kossakowskiego kasztelana witebskiego, o milę od kościoła.

Folwark Jucuny wjp. Adama Zabielskiego horodniczego powiatu wilkomierskiego, o milę. Wieś Jucuny tuż przy nim. Wieś Bejnajcie tegoż i jwj. pana Szymona Zabiły generała wojsk W. Ks. Litt., o milę. Wieś Okmiany tegoż horodniczego, jw. jp. Ignacego Zabiły marszałka powiatu kowieńskiego.

Wioski Maczany o pół mili, Mikszyszki o ćwierć mili jks. plebana żejmeńskiego.

Okolicy są te. Staszuny, Bousze i Giedgowdy na jednym polu, o milę od kościoła parafialnego.

Pietraszuny okolica o milę od kościoła. [l. 35]

Krypie i Juniańce okolicy na jednym polu, o pół mili od kościoła.

Okle i Michnajcie okolicy na jednym polu, o pół mili od kościoła.

Burnie i Swolkienie okolicy na jednym polu, o pół mile od kościoła. Strebejki okolica o pół mile od kościoła.

Nartowty i Jacuny okolicy na jednym polu, o milę od kościoła.

Mogienie i Waszejki okolicy na jednym polu, o pół mile.

W całej tej parafii z dworami, okolicami i wioskami domów mieszkalnych 420.

Dysydentów i tatarów w tej parafii nie ma, procz samych żydów po wioskach w karczmach mieszkających osmin, których może być mężczyzn 45, kobiet 38. Szkoły swej nie mają w Żejmach.

Kościółów filialnych ani kaplic w tej parafii żadnych nie ma.

Mogił w parafii po różnych miejscach nieoparkanionych 10. Lekarzów ani cyrulików żadnych nie masz. Guśłów ani zabobonów nie słyhać. Ani jarmarków żadnych. Ubogich takż włączających się po parafii nie ma, chyba przechodem podróżni jacy.

SZKOŁA

Lubo nie masz osobliwej szkoły wybudowanej, jednak jest dom wyznaczony do uczenia dzieci, tylo przy nikczemnej i ubogiej parafii nie zgromadzają się dzieci, osobliwe poddaństwo różnych dworów będąc przycisnione, nie ma sposobu dawania dzieci do szkół, jednak zebralo się szlachty 4, miasteczkowych zaś 9. Dyrektora chowa jp. Andrzeja Szatyńskiego szlachcica zdanego i obyczajnego, z dobrym charakterem, na swoim stole jks. pleban, prócz uczenia innej nie ma funkcji. Uczą się zaś dzieci czytać, pisać, a inni na alwarach początków, ani bywają zażywani do innych robot i usług dzieci, prócz tylo do Mszy służenia, i widać w dzieciach znaczny postęp. Rygoru zbytecznego nie używa.

SUMY

Oblig na sumę talarów bitych 250 od wjp. Antoniego Kossakowskiego chorążego powiatu kowieńskiego dany, którą sumę legował¹ testamentem ś. p. j. ksiądz Bartłomiej Norejko, bywszy pleban żejmeński, aby z prowizji perpetuis temporibus nieustannie w dzień i w nocy lampa w kościele żejmeńskim gorzała, gdzie hucusque satisfit.

Oblig na sumę talarów bitych 50 od wjp. Adama Kozakowskiego sędziego powiatu kowieńskiego, które pieniądze są legowane od jej mci pani Koryckiej przy założonej obligacji, aby perpetuis temporibus odprawowała się Msza Ś. jedna corocznie za duszę onej.

DOKUMENTA

1. Fundusz altarii ex actis wyjęty przy kościele.
2. Fundusz altarii drugiej per extractum wyjęty.
3. Intromisja do kościoła post haeresim expulsam.

¹ Frazè *którą sumę legował* įrašyta du kartus.

4. Jest prawo od ich mci panów Twirbutów na plac w Błowzdziach.

5. Jest ograniczenie z inwentarzem gruntów, sianożęci i lasów wszystkich kawałków, które są ad praesens in possessione, tylo z woli zwierzchności niektóre grunta in duplo w zamianę poszły [l. 35v] z wj. panem Dominikiem Medekszą podkomorzym powiatu kowieńskiego kolatorem tego kościoła, od którego jest prawo dane i przyznane w kancelarii ziemskiej kowieńskiej na wszystkie grunta, które teraz w posesji swojej ksiądz pleban utrzymuje.

6. Fascykuł jest papierów i prawny proceder o dwie łączki plebańskie.

BIBLIOTEKA

Książek nie masz żadnych, prócz swoich własnych do potrzeby.

Adaucta z budynków, w inwentarzu jakie były opuściwszy wzmiankę, nowe przy opisaniu plebanii już wyżej wyrażone okażą się, na którą to nową budowlę domu rezydencjalnego i innych budynków przestawienie, rowów kopanie, gruntu i łąk nie mało przetrzebień więcej 8000 złotych polskich pleban terazniejszy wydał.

Ten skrypt według modeluszu jo. kscia jmci Massalskiego biskupa wileńskiego a pasterza naszego sporządzony i zweryfikowany przy generalnej wizycie dziekanom poruczonej, jako jest sprawiedliwy i rzetelnie opisany, do czego własną mą ręką przy przycisnionej pieczęci podpisałem się. Datt w Żejmach roku 1784 dn. 21 listopada.

Ks. Józef Zabielski, kanonik inflantski,
dziekan wilkomierski, pleban żejmeński¹

L. S. [l. 36]

¹ Parašo formulė įrašyta dekanu ranka.

Stan Kościoła Towiańskiego Filialnego
 należącego do Plebani Wilkomierskiej Podczas wizy-
 ty Generalney odcemnie Nędra Jozefa Labieńskiego
 Kanonika Inflanckiego Dziekana Wilkomierskiego
 Plebana Leymenskiego sporządzony y zweryfikowany
 Roku 1754 Miesiąca Februarii 4 Dnia.

Kościół.

Towiański Kościół drewniany w Roku 1771 wybudowany
 przez sp. JW Imię Pana Jana Epymerskiego Starosty Wilko-
 mierskiego potrzebujący już nowego pokrycia y opierzenia, bene-
 dykowany; Drzwi wielkie z frontu mający na Lawiasach Ze-
 laznych niefutrowane ze środka z Łasową drewnianą, zbo-
 lna male niefutrowane na Lawiasach drewnianych, trzeci Dnia
 do Zakrytych z Łambiem wewnątrz na Lawiasach Żelaznych
 z łambami Żelaznymi. Obien w tymże Kościele wdrzewo opar-
 wanych większych 11, mniejszych 8. Ławek w prośrodku Ko-
 ściółka z jednej strony trzy y z drugiej tyleż przy Zakrytych Ła-
 wa jedna, ex opposito druga. Krata z balastkami Joczonymi
 przed wielkim Oltarem. Oltarow trzy a Czwoły stany.

Oltar wielki nowy na optych malowany y wylaczony dobra
 Struktura obraz w nim Najświętszej Panny na głu Pana
 Jezusa trzymającej z szatą srebrną y pomieniami srebrnymi,
 wgone Pana Jezusa utrzymowanego Smierśnicy roboty; po bokach
 tegoż Oltara obrazow winnych 6.

Drugi Oltar a parte Ewangeliu w Kaplicy Smierśnicy roboty u
 Szpanow Pietruchiewiczow Czesznikow Wilkom Obraz w nim S. Ja-
 deusza, a wgone S. Weroniki malowany jest Oltar y postacany
 pod którym jest Sklep murowany tydzie Panow z obcienien y
 z kratą Żelazną z wschodami murowanymi y drzewiami.

Trzeci Oltar a parte Epistolae Smierśnicy roboty postacany
 Dobry w nim obraz Pana Jezusa na Krzyżu.

Czwarty Oltar po tejże ręce Smierśnicy roboty stany w nim O-
 braz wyrażający Mysterium S. Trinitatis w nim effigie Coronatu
 nis S. W. Mariae na gorze obraz S. Magdaleny.

Posadzka w Kościele całym z cegły Stolowanie zaś z tarcie dobre.
 Kościół cały na podmurowaniu z więzami dwoma, y Kopułka
 po środku z Krzyżami Żelaznym y Tawatą z Desek.

Ten Kościół żadnego Funduszu niema. Odpusty niedawno są
 wyprawione z Rzymu ad Decennium na Inaleziem y podwy-
 szenie Krzyża S. za Approbatą Officii Vithensis. Konkurs
 jest Inaczony w Święte Dni y Niedzielne Obligacyi nie ma za-
 lnu.